

Tára postala
Működés
Kiadás
Kiadó
Kiadó
Kiadó

UJ KELET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Ara 5 lej
Kiadó
Kiadó
Kiadó
Kiadó

Franasovici belügyminiszter nyilatkozata a választások eredményéről

A Zsidó Párt is bejut a parlamentbe

Bucuresti, december 22. (Az Uj Kelet tud.) A belügyminisztérium ma közölte a sajtó munkatársaival a választások végeredményét. Az újságíróknak maga Franasovici belügyminiszter bocsátotta az adatokat rendelkezésre, de közölte azt is, hogy bár az eredmények hitelesek, mint hogy azokat a prefektusok jelentették a kormányának, a jelenlegi közlés csak tájékoztató jellegű. A választások hivatalos eredményeit csak a központi választási bizottság hozhatja nyilvánosságra, miután az egyes megyékből az iratcsomók beérkeztek. Mindazonáltal a belügyminisztérium a közvélemény tájékoztatására nyilvánosságra hozza az adatokat, amelyek a következők:

Leadott szavazatok száma	2,700,000
Liberális kartell	971.000 37,5 %
Nemzeti parasztpárt	530.000 19,40 "
Vasgárda	430.000 16,09 "
Nemzeti kereszt-párt	260.000 9,50 "
Bratianu Gh.	107.000 4,32 "
Magyar Párt	117.892 4,43 "
Iunian	58.793 2,21 "
Agrárpárt	42.979 1,61 "
Zsidó Párt	34.849 1,31 "
Szociáldemokraták	22.70 0,85 "
Néppárt (Averescu)	21.775 0,81 "

A fenti adatok közül a Zsidó Párt elnyert szavazatait feltüntetve szám téves, minthogy az eddigi eredményekből is a Zsidó Párt szavazatai meghaladják a 45 ezret, vagyis az 1,7 százalékot. Az Adeverul jelentéséből még hiányzik a hitlerista szászok tekintélyes szavazatszáma is.

Az Adeverul ezután azt állapítja meg, hogy a választási törvény 93. szakasza értelmében, minthogy egyetlen párt sem kapta meg a primumot, parlamenti képviselőkhöz jutnak azok a pártok is, melyek nem nyerték el a szavazatok 2 százalékát. Így jutnak be a képviselőházba: Argetoianu pártja, a Zsidó Párt, a szociáldemokraták, a néppárt és a hitlerista szászok.

Bucuresti, december 22. A választások eredményével kapcsolatosan kormánykörökben az utolsó eredmények beérkezését várják, amelyek esetleg megváltoztatják a helyzetet és biztosíthatják a kormányának a választási primumot. A kormány mindenesetre folytatja tevékenységét — hangzik a hivatalos közlés, — a parlamenti helyzetére való tekintettel pedig ügyelni fog olyan együttléteket teremtetni, amelyek biztosítják számára a többséget.

Ami a két százalékot el nem ért pártokat illeti, a legfőbb választási bizottság fog dönteni afelől, hogy ezek bejuthatnak-e a parlamentbe. A választási törvény homályos intézkedéseit úgy is lehet interpretálni, hogy a mandátumokat az összes pártok között osztják szét, tekintet nélkül arra, hogy a két százalékot elért-e, vagy sem. A kérdést most tanulmányozza a központi választási bizottság, amely az igazságügyminisztériumban ma délután összeült, hogy megkezdje az egyes megyék választási felünlékei által beküldött végleges jegyzőkönyvek adatainak feldolgozását.

Vaida nyilatkozata az újságírók előtt

Chiuj, december 22. (Az Uj Kelet tud.) Szerdán délután, a Kolozsváron tartózkodó Vaida Sándor fogadta az újságírókat, akik előtt nyilatkozott a választások eredményéről. Mindenekelőtt is kijelentette, hogy Tatarcsu rehabilitálta a liberális párt reputációját, megtagadva a multat és biztosítva

a választások szabadságát. A továbbiakban Vaida megállapítja, hogy a Maniu-Codreanu paktum elsősorban járult hozzá „azon lappangó nacionalista láz kirotbnásához, amely az összes néprétegekben élt.“ Az a varázs, amely a baloldali pártok felé vonzotta a tömegeket, rohanás esőkkésben van. Elégtétellel állapítom meg, hogy a numerusz valachikus ezmejének népszerűsítésével hozzájárult ama nemzeti öntudat kialakításához, mely ebben a programban kristályosodott ki: a román munka elsőbbsége és Románia a románoké. Bármely kormányzás következzene ezután, számot kell vessen és meg kell valósítsa ezeket a követelményeket.

Lehet olyan platform találni, amely a legsürgősebb szükségességeket kielégíti. A nemzeti parasztpártban is voltak olyan megnyilatkozások, amelyek a frontul románesc programjával vannak színezve. Nem tartom azt sem lehetetlennek, hogy a Maniu által prédikált alkotmányosság nevében a megemlékezési szerződést aláíró négy csoport: nemzeti parasztpárt, Totul pen-

tru Tara, Gh. Bratianu és Argetoianu koalíció kormányt javasoljanak olyan román etnikai program alapján, amely biztosítja magának a liberális párt, a Frontul Románesc, a cuzisták és Iorga professzor jóakaratu támogatását is. Ha a kohézió híján nem vállalkoznának erre, úgy természetesen meg kell fordítani a szerepeket. Lehetne végül egy harmadik megoldást is találni: egy román megemlékezési front alakítását. A románság szemszögéből lényegtelen, hogy egy ilyen koalíciót a román frontnak „Prin noi insine“ nek, szövetségi államnak, vagy légionárizmusnak hívnának.

A szenátorválasztások eredményei

Bucuresti, december 22. A szenátorválasztások az egész országban rendezve folytak le. A késő esti órákban a kormány kiadta a szenátorválasztások első eredményét: Vaslui-ban, Tutovában, Teleoamăban, Nagykülömben, Romanatiban, Râmnicul Săratban, Măramaroshban, Buzăuban, Bihoiban, Rădăuți-ban, Lăpuş-nában, Ismailban, Fălcuban és Cahulban a kormánylista szerezte meg a relatív többséget és a kormánypárt kapta az összes szenátóri mandátumokat.

Számóráások japán szellemi hadseregének életében

Ezerkét százötven napilap jelenik meg a Felkelő Nap országában

Lapunk e helyén kivételesen és rajtuk kívülül okokból közöljük az alábbi cikket:

A japánok újsággyártására nincs jobb példa, mint az, hogy a népszámlálás kimutatása szerint Nipponban tíz-tizenháromezer önálló háztartás van, ezzel szemben tíz-tizenháromezer különböző lappéldány talál vevőre naponta. Elméletileg tehát Japánban nincs oly háztartás, amelynek legalább egy lap ne járna!

E nagy sajtóversengésben azonban döntő fölényrel, amerikai fogalmak szerint is — két óriási lap vezet: az „Osaka Asahi“ és az „Osaka Mainichi“. Ennek a két újságnak egy-egy millió előfizetője van és napi példányszámuk egyenként meghaladja a másfél-milliót.

Mind az „Osaka Asahi“-nak, mind az „Osaka Mainichi“-nak Tokióban is van külön székháza és szerkesztősége. Ha a két lap tokiói és osakai kiadásait összeadjuk, akkor naponta körülbelül ötmillió példányt dobnak ki az utcára. Az „Osaka Mainichi“-nak, osakai szerkesztőségében, kiadóhivatalában és nyomdájában például — a motoros, kerékpáros küldöncöktől, sofőröktől és pilótáktól eltekintve — kétezerszázhuszonegy ember dolgozik. Ugyanennek a nagy vállalatnak tokiói üzemében háromszázhuszonegy ember kap kenyert. Az újságírók száma meghaladja ennél az egy lapnál a három-ezer főt!

Egymagában az osakai székházban harminchat rotációs, egy színes rotációs, két mélynyomó rotációs, tíz-tizenlenc repülőgép és ötszáz postagalamb látja el a gyors hírszolgálatot. Majdnem elfeledkeztem a Tokiói és Osakai összekötő saját telefonvonalokról, két képtávírógépekről és Azsia, Amerika és Európa nagyobb városaiban székelő, körülbelül negyven külföldi szerkesztőségükről.

Ugyanígyen adatokat lehetne elmondani az „Osaka Asahi“-ról is.

A két hatalmas vállalat nemcsak a példányszám tekintetében fut egymás sarkában, hanem a legmodernebb felkészültségben is. Jövedelmük és költségvetésük is, hivatalos kimutatás szerint, babonásan egyezik. Az Osaka Asahi fél évi kiadása például tizenhárommilliószázötvenhátezer yen körül mozog, az Osaka Mainichi pedig tizenhárommilliószázötvenhátezer!

Tehát a két japáni lap bármelyike évente körülbelül egymillió lej költségvetéssel dolgozik!

E vezető óriásokon kívül még van négy-öt olyan lap, amely a milliós példányszámot naponta megközelíti. Így a Yomiuri Shimbun és a Hochi Shimbun. Gazdaság és szociális befolyás tekintetében azonban természetesen az előbb említett két nagy osakai lap vezet.

Hogy mennyit keresnek a vezető japáni lapok, azt a világ legügyesebb adóellenőre sem tudná megállapítani. Minden nagy ipari, bányai, vagy kereskedelmi vállalat mögött mint vezető részvényes, — valamelyik nagy lap áll. Ilyen vállalatoknak nem jelenthet meg se hirdetésük, se bármilyen nyilvánosság számára szánt közlemény a lapban. Ha Japánban valaki vállalkozást akar alapítani első sorban a nagy lapokhoz fordul, — anyagi és erkölcsi támogatást.

Ezeknél a vezető lapoknál több „ügyszályt“ találhatunk, mint nálunk a legerősebb lapoknál, — újságírók.

A japáni újságírás színvonala és az újságírók szociális és társadalmi helyzete igen érdekes.

A japáni újságíró lenézett tagja a társadalomnak. Nipponban legelső sorban a kelle-tlenül jobban hemzseggő rendőri besúgókat utálják, de rangsorban rögtön utána következnek az újságírók. Ez azért van, mert a japáni újságíró előtt a császári házhoz tartozó ügyeken kívül semmi sem szent. Miután (Folytatása a nyolcadik oldalon.)

A német fegyverkezés

Honnan vőit pénze Németországnak a fegyverkezésre

Dr. R. Broj egy nagy csehszlovákiai lapban írja Németország fegyverkezéséről az alábbi rendkívül érdekes cikket:

Mindenekelőtt is meg kell jegyezni, hogy Németországban a fegyverkezési kiadásokat nem lehet elválasztani a közmunkálatok kiadásaitól, mert nem lehet megállapítani, hol kezdődik és hol végződik katonai jellege a stratégiai utak és autótutak építéseinek. Ezenfelül Németország nem hozza nyilvánosságra költségvetéseit, nem közöl adatokat fegyverkezéséről és így a megadott számok hozzátövelegések csupán, ha pontos adatokra is támaszkodnánk. Az is megnehezíti feladatunkat, hogy Németország fegyverkezési költségeit nem közvetlen államhitelekkel fedezik, úgy, hogy az állam bevételének és tartozásainak összehasonlításából nehéz következtetni a fegyverkezési költségekre. Németország fegyverkezési költségeit főleg rendszeres kereskedelmi váltókkal fedezik, amelyek leszámítolhatók a bankoknál. A szállítók, akikről az állam hadianyagot rendel, a megfelelő összegről váltót állítanak ki, amelyet az e célra létesített köztintézmények egyike elfogad, majd leszámítolják a német Nemzeti Banknál, vagy a Goddiskont banknál. A Goddiskont Bank ezután saját váltók alapján szerzi meg a pénzt. Ezeket a váltókat bankok, biztosítók, intézetek s olyan egyének veszik át, akik pénzüket rövidlejáratu, könnyen értékesíthető s lombardirozható papírosokban akarják elhelyezni. Más szóval ez a bank kisegítő intézete a Jegybanknak. Az esedékes váltókat vagy meghosszabbítják úgy, hogy a váltótartalékok folyton nőnek, vagy pedig az állam azonnal kifizeti akár adó, akár kölcsönbevételeiből.

Németországban ugyyszólván nincs normális kereskedelmi váltó, amely ne állna összefüggésben a közmunkálatokkal és az ország fegyverkezésével. Ennek ellenére is nehéz megállapítani a váltók összegét, mert ezek nemcsak a jegybanknál és a Goddiskont banknál forognak, hanem biztosító intézeteknél, betéti pénztáraknál és magánvállalatoknál is. 1937 szeptemberében a váltótartalékok 12 és félmilliórd már kára becsülték. Ez a tartalék azonban a valóságban jóval nagyobb, Norman Crump angol közgazdász az ezen váltókban foglalt összeget 20 milliárd márkára becsüli, amihez hozzá kell még számítani az állam által a Hitler-rezsim első periódusában kibocsátott váltókat.

Ezek a váltók azonban nem képezik egyetlen bevételt, illetőleg finanszírozási formáját a német fegyverkezésnek. Ide számítandók a hosszú és rövid lejáratu állami kölcsönök, amelyek az elmúlt két esztendőben 3,800,000 a folyó évben pedig 2 milliárd 200 millió márkára rugtak. Ez azt jelenti, hogy az utóbbi három évben ezen az uton 6 milliárd márkát fordítottak fegyverkezésre. A nagy közmunkálatok és fegyverkezés természetesen felölték az állam bevételeit. 1932 és 1936 között az árueladás 55 százalékkal emelkedett, a nemzeti jövedelem 34 százalékkal, a fizetések 32 százalékkal és a kiskereskedelmi forgalom 17 százalékkal. Az egyenes adók bruttó jövedelme megduplázódott 1932 és 1937 között. A kereskedelmi forgalom és az adókból való jövedelem emelkedése folytán az állam nettó jövedelme három év óta 8 milliárd márkával növekedett. Németország tehát az utolsó három esztendőben közvetlen állami kölcsönből 6

ek

parasztpárt 3272, georgianu 1288, georgianu 408, Averescu 181,

parasztpárt 4618, georgianu 737, Argetoianu

parasztpárt Codreanu 234, Argetoianu

1912	2017	1973
116	522	—
497	457	167
378	1387	1144
465	427	311
382	339	151
323	546	498
342	410	401
398	447	—
571	536	—
491	343	319
388	321	229
707	726	—
237	1273	1425
350	578	707
356	353	201
409	346	—
188	212	—
42	160	—
304	192	—
279	148	—
328	265	261
242	194	226
203	128	—
407	228	256
—	90	95
—	343	—
193	67583	38566

özép-

khöz

atok fűzik a meg-

eburum köztársasági

csion elnököt, gra-

eredményeihez.

gitette,

tségeit“

us államok

mben, amely a de-

ul. Nem sajnálja

mert jelenléte in-

ositette a Népszö-

nfliktus nem csak

is édekl. Végül

el kérdésben az an-

ektiv.

ásával van össze-

nyalony nagykövet

ere megoafolta a

árásáról elterjedt

ny legújabb köny-

Törökország, Szí-

nyai, emberel. Re-

Epocha kiadás.

Ady regény, f. 132

Palesztina felett,

ropától Azzsáig, f.

án utárvétél. Kér-

Lapkiadó E. T.

Baron L. Pop 15

18-60.

Ludendorff százezer zsidó katonája és tizenkétezer zsidó hősi halottja

Miért volt antiszemita és hogyan akarta elhárítani magáról a német hadsereg vereségéért való felelősséget Ludendorff tábornok?

München, december 22. Ludendorff tábornokkal a német katonai vezérkar egyik legjellegzetesebb alakja szállott sirba. Azon katonai méltóságok közé tartozott, akik úgy érezték, hogy a nemzet nem honorálja eléggé érdemeiket és kvalitásaiakt. Ludendorffot különösen Hindenburg kimagasló szerepe és tekintélye zavarta és amíg élt a marsall, a volt birodalmi elnök, állandó keserőségek forrása volt a számára. Talán ennek az elégedetlenségnek, ezeknek a keserőségeknek tudható be az is, hogy Ludendorff gyűlölködő antiszemita volt. Mint ahogy az antiszemitizmus sok esetben olyan elégedetlenségeknek és keserőségeknek a levezető csatornája, amelyeknek voltaképpen semmi közük nincs a zsidókhöz.

Ludendorff „zsidó számlálása“

Ludendorff a háboru alatt még nem tanusított kifejezetten antiszemita magatartást, viszont parancsnoksága alatt egyre nagyobb befolyásra tettek szert az antiszemita tisztek. Ezek vezették be a német hadseregben, a háboru második évében az úgynevezett „zsidó számlálást“, amelynek eredménye távolról sem volt hátrányos a zsidókra nézve.

Ugyanennek a befolyásnak az eredményeként vetődött fel 1916-ban Ludendorff lengyelországi főhadiszállásán az a terv, hogy a lengyelországi zsidó tömegeket ócska és megrongált hajókra és bárkákra tegyék fel és az ellenséges hadihajók és torpedórombolók elé küldjék. Ezzel egyfelől védővonalat akartak teremteni, amely mögött jobban alakulhatott ki a német flotta, másfelől azt remélték, hogy az ellenséges flotta parancsnokai vissza fognak rettenni attól, hogy ártatlan és védtelen emberekre tüzeljenek. Ebben az esetben az ellenséges haderők vonakodása és ingadozása alatt a német flottaparancsnokság tulsúlyba juthatott volna.

„Meine lieben Juden“...

Amikor Berlinben híre érkezett ennek a tervnek, zsidó körökben a legnagyobb felzúdulást váltotta ki. Dr. Paul Náthán, a német zsidók segélyegyesületének elnöke küldöttséget vezetett a keleti front főhadiszállására, megjelent Ludendorff előtt és kijelentette, hogy egy ilyen intézkedés a német hadsereg részéről súlyos, jöveteletlen csapást mérne a német nép és a német hadsereg tekintélyére az egész világ színe előtt. Ludendorff engedett a rábeszélésnek és a már részleteiben is kidolgozott terv lekerült a napirendről.

A háboru harmadik évében Ludendorff tábornok jiddis nyelvű kiáltványt intézett a keleturópai megszállott területek összes zsidó lakta városaihoz és községeihez. A kiáltvány felirata a következő volt: „Zu meine lieben Jiden in Paulen“. A felhívásban a német hadsereg főparancsnoka mindenféle előnyöket és kedvezményeket ígér a zsidóknak a német megszállás és a későbbi német uralom idejére. Ugyanekkor azt remélte, hogy a zsidók messzemenő

segítséget és támogatást fognak nyújtani a német seregeknek. Ennek a felhívásnak az volt a következménye, hogy amikor később újra elfoglalták az oroszok a németek által megszállott területeket, a bosszúvágyó cári katonák kémkedés vádja címén sanyargatták a zsidó tömegeket és számtalan zsidót kivégeztek.

Ludendorff büne és antiszemitizmusa

Amikor Németország elvesztette a háborút, Ludendorff tábornok a híres „kék szeművel“, felismerhetetlenül Svédországba szökött át a határon. Nemsokára a weimari kormány lehetővé tette számára, hogy visszatérjen Németországba. Ettől a pillanattól kezdve egyre élesebb antiszemita tevékenységet fejtett ki Ludendorff. Hogy elhárítsa magáról a felelősséget a német hadsereg vereségéért, kitalálta a „tördőfés“-legendát, amely voltaképpen a német munkásmozgalom ellen irányult, egyidejűleg azonban elsőrendű antiszemita célt szolgált és ebben az irányban igen hatékonyan is bizonyult. Később vetette fel az „államföltei hatalmak“ (Zsidóság és katolicizmus) legendáját, mely hatalmak összeesküdtek Németország letörésére és elérték céljukat az

NIVEA KRÉM
az elegáns karácsonyi csomagolásban
a legszebb és legtalálhatóbb karácsonyi ajándék

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban.

„ideiglenes“ német vereséggel. Ludendorff ördögi terveit ellen és különböző „dokumentumokat“ közölték ennek a „nemzetközi összeesküvésnek“ a leleplezésére.

Ludendorff volt az, aki minduntalan akadályozta II. Vilmos kormányait abban, hogy észszerű és a végső katasztrófát elhárító békét kössenek. A világ közvéleménye azonban Ludendorffra hárította a világháboru hasztalan és káros meghosszabbításának bűnét. Nem kevésbé őt terheli az erkölcsi felelősség a németországi zsidók mai sorsáért, a százezer zsidónak a szüleinek, testvéreinek és gyermekeinek szenvedéséért, akik Ludendorff parancsnoksága alatt harcoltak és a 12 ezer zsidó hősi halott hozzátartozóinak üldözteséért, akik Ludendorff seregeiben estek el.

Sok gyomorhajos ember nagy megkönnyebbülést ér el, ha félórával étkezés előtt három-négy evőkanányi természetes „Ferenc Józser“ keserűvizet vesz be. Kérdezze meg orvosát.

Karachan rég oszlópa volt a bolsevista pártnak. Mint Trockij egyik legbizalmasabb embere, 1918-ban résztvett a bresztlitovszki béketárgyalásokon s 1921-ben mint a külügyi népbiztosság tagját, Kinába küldték, ahol rövidesen nagy befolyásra tett szert. Csang-Co-linnek Pekingsben egyezményt kötött, azonban csakhamar maga Csang-Co-lin követeite Moszkvától Karachan visszahívását, amidőn ez — Anglia és Amerika ellen — szította, majd bolsevizálta a kínai forradalmat. Amikor Karachan visszahívása elmaradt, a pekingi kormány kiutasította Karachant. Ez akkor dére utazott Vuacsangba, ahol meg-

alakult a kínai ellenkormány, amelyet a szovjet ezáltal elismert. Karachan angolellenes politikáját most kiterjesztette a nyugati és a déli tartományokra, egészen Hátsó- és Elő-Indiáig — amíg maga Csang Kai-sek s a Kuo-Min-Tang nem fordult szembe a bolsevizmussal. Karachant visszahívták és helyettes külügyi népbiztossá neveztek ki. Törökországban, Afganisztánban, Perzsiában folytatott tevékenységét, 1934-ben a szovjet ankarai követe volt, de nem akadályozhatta meg, hogy Törökország ne orientálódjon lassan ismét a közép- és nyugateurópai államok felé. Karachant 1937 áprilisában tartóztatták le, amikor Sztalin nagyobb lendülettel fogott hozzá, hogy „kirtsra a trockijistákat“. Az önményszármazású Karachant is Trockijjal való régi szoros kapcsolata miatt végezték ki.

Cointreau likőrök
Cointreau cognac

Steiger arisztokrata családból származott. Ő maga is a háboru előtt jogosult volt a bárói cím viselésére, de már a forradalom kezdetekor csatlakozott a kommunistákhoz.

A kivégzett Jenükidze georgiai kommunista-vezér tizenöt esztendőn át töltötte be a Szovjetunió központi végrehajtóbizottságának titkári állását, míg aztán 1935 nyarán „politikai és erkölcsi elfajulás“ miatt hirtelen és minden átmenet nélkül kegyvesztett lett. Jenükidzet nemsokára rá kizárták a kommunista pártból és most ő is követte a halálba egykori vezetőársait.

Ne mulassza el az alkalmát és hallgassa meg!

GRICE MOORE
világhírű énekesnőt, aki a karácsonyi ünnepek alkalmával szerepel a

SELECT MOZGÓBAN
egyetlen, ideai filmjében:

SZEPENÁD
JEROME KERN operettje, melyben a művésző VERDI és PUCCINI operák áriáit énekei és SCHUBERT halhatatlan szerenádját: „LEISE FLEHEN MEINE LIEDER“.

Ma: ÁTKOS ASSZONY
főszerepekben: BETTE DAVIS, FRANCHOT TONE.

Meghalt Kellogg,
az 1926-os békeegyezmény aláírója

NEWYORK, december 22. Frank Kellogg, a Briand-Kellogg-paktum társszerzője ma éjjel 1 óra 28 perckor a Minnesota-i St. Paulban elhunyt. Kellogg 1856 december 22-én született. Előbb ügyvéd volt, majd londoni nagykövet, Coolidge idején külügyminisztere volt az Egyesült Államoknak. Ezidő alatt 1926 augusztus 26-án írta alá Brianddal azt a paktumot, ami ne vét világhírűvé tette. 1932-ben megkapta a Nobel-békedíjat és 1931—35 között a hágaai nemzetközi bírói bíróság tagja volt. Kellogg egy hónappal ezelőtt tüdőgyulladásban megbetegedett és ez okozta halálát.

Birobidzsan egyik megalapítóját is kivégezték

Kik voltak a legutóbbi kivégzés áldozatai

Moszkva, december 22. Jelentette az Uj Kelet, hogy a Szovjetunió legfelsőbb katonai bírósága újabb halálos ítéleteket hozott nyolc kommunista vezetőfőfő ellen, akiket ki is végeztek. A kivégezettek valamennyien vezető szerepet játszottak a Szovjetunióban. Zuckermann Litvinov közvetlen munkatársa volt, aki még nemrég a külügyi népbiztosság keleti osztályának élén állott. Larin, akit ugyancsak kivégeztek, a „Jewish-seczija“, a kommunista párt zsidó szekciójá-

nak vezetője volt éveken át. Egyike volt azoknak, akik a Birobidzsan zsidó köztársaság eszméjét és művét propagálták és könyvet írt a zsidókérdésről. Zuckermann és Larin zsidók voltak. Orakelaszvili — aki georgiai, tehát Sztalin földjéről való — hosszú időn át volt a transzkaukázusi szovjet népbiztosi tanácsának elnöke, majd a kommunista párt központi végrehajtóbizottságának tagja és a „Pravda“ szerkesztője.

December 25 **műsoros táncestély** December 25

A zsidó iparosok aggmenháza javára rendezendő nagy

A műsor pont 9 órakor kezdődik. Műsor alatt az ajtók zárva lesznek.

Igmándi ivókurák!

Otthon minden évszakban páratlanul eredményesek.

Az Igmándi keserűviz friss tálításban mindenütt kapható.

DECEMBER 23.
már igen zavaros
fellig nem adott ki
de később vissza-
totta, hogy a tele-
tisztviselők téve-
jra kell kezdeni...
nikot kellett. Fé-
ománny nem éri el
21-re virradó éj-
között megsza-
eredményt. A vas-
attal megszerezte a
ben...
közölte szép ered-
kovináról, Besszar-
mit sem tudunk.
kerkesztőségébe vo-
hatig még meg-
ánót. Hunyadban a
ért el és kétezer-
ottól is támogatott
rényben a vasgárda
mint Lugojanu, Ma-
yében 20 ezer vas-
ben 150.000 vasgár-
kor egyik kollégánk
í mellett hallgattuk
választások eredmé-
almas csapás.
tben, december 21-
az újságíró mit sem
ási eredményeiről.
hogy a romániai
váratlan veszély fe-
igen közel van...
Batzilay István.

ER

opera balettmestere

erikai
szági
len
amai hangu

nk Lengyelország-
dicsőséges részvete-
sky. Lelewele, Ciesz-
z újabb kor lengyel
a tényben, hogy az
főiskoláinak számos,
ra a tiszteletreméltó
neikét szavukat e
álunk önközöz, len-
gy a diszkriminálás
menszégüljenek és a
s olyan eszközöket
egybehangzókn Len-
emberiség tudomá-

zi vásár. Athenaeum
lei. Korábbiak: Bal-
olsó tánc. Keddtől
Karrier, kötetje 66
hály: A viszony, kö-
ben 178 lei, West:
Hurst: Nagy kacaj,
Postán utánvételt.

gy kellemes estét
gassa meg a
RADO
r. Bursel 3.
rsitáti)
b családi lokálja,
olérhetetlen prog-
enével, akrobatiká-
nyokkal, élén
KONG
kal sztárral.

Január 1-én jelenik meg az Uj Kelet gazdag tartalmu naptár-évkönyve

Előfizetőink figyelmébe

A polgári ujév alkalmával az Uj Kelet szerkesztősége rendkívül gazdag tartalmu és irodalmi nivóju naptár-évkönyvet ad ki. Az Uj Kelet naptár-évkönyve két részből fog állni. Az első rész — amelyet Schön Dezső szerkesztett — körülbelül száz oldalon a zsidó naptári és irodalmi anyagot öleli fel, amelynek keretében felvonultatjuk az összes zsidó emléknapot és a zsidó irodalom legkiválóbb képviselőit. Erdekese ujtása a zsidó naptárnak az az 52 cikkből álló sorozat, amely az év heteire elosztva kronológikus sorrendben szines és változatos gyűjteménye a zsidó irodalomnak, tudományának és lexikográfiának. Ebben az 52 cikkben fel vannak jegyezve a zsidó élet, a zsidó mult és a zsidó kultura legfontosabb eseményei.

A naptár-évkönyv második része az általános rész, amely ugyancsak közel száz oldalon közli a polgári naptárt, valamint a szükséges naptári tudnivalókat, közül ezenkívül egy modern kis világföldrajzot és egy rendkívül praktikus közgazdasági lexikont. Ebben a részben közöljük még mindazokat a fontos rendeleteket, szabályzatokat, a kereskedelmi és ipari életet érintő információkat, amelyre a mindennapi életben szükség van.

Az Uj Kelet naptár-évkönyve 1938

január 1-re jelenik meg es bolti ára 40 lej lesz. Az Uj Kelet előfizetői azonban ezt az értékes könyvet önköltségi áron, 15 lejért fogják megkapni. Kérjük mindazon előfizetőinket, akik igényt tartanak naptár-évkönyvre, hogy azokon a helyeken, ahol helyi megbízottaink vannak, közöljék igényüket a naptár árának egyidejű befizetésével az Uj Kelet megbízottjával. Azok az előfizetők pedig, akik olyan helységeken laknak, ahol nincsenek állandó helyi megbízottunk, sziveskedjenek legkésőbb december 25-ig írásban közölni óhajukat, hogy igényt tartanak-e a naptárra, egyidejűleg pedig mellékeljék belyegben a naptár önköltségi árát, 15 lejt.

Ezt a rendkívüli kedvezményt természetesen csak olyan előfizetők vehetik igénybe, akik előfizetési díjaikkal rendelben vannak. Felkérjük tehát hátralékos előfizetőinket, hogy hátralékaikat a naptár-igényléssel egyidejűleg megbízottainknál, illetőleg kiadóhivatalunknál kiegyenlíteni sziveskedjenek.

Nyomatékosan kérjük előfizetőinket, hogy úgy a személyes, mint az írásbeli igényléseket legkésőbb december 25-ig juttassák megbízottainkhoz, illetőleg kiadóhivatalunkhoz, mert a naptár-évkönyvből csak korlátozott példányszámot nyomtatunk.

Borzalmas kegyetlenséggel ki- irtotta családját egy aradmegyei magántisztviselő

A szörnyettől után öngyilkosságot követett el. Gyantut fogott le eségére és azért követte el tettet

Arad, december 22. Az aradmegyei Cris községben borzalmas családirtás történt. Egy Emil Frolea nevű magántisztviselő, aki 12 éve élt boldog házasságban és két gyermeke volt, hétfőn egyik barátjával ebédelt egy aradi vendéglőben. Politikáról volt szó. Vita közben Frolea barátja így szólt: Annnyira értesz a politikához, mint amennyire papucs vagy otthon. Rőlea meglepetten kérdezte:

— Mit akarsz ezzel mondani?
A barát így válaszolt:

— Kérdezd meg a feleségedtől. — Frolea egész éjjel az uccákon bolyongott és reggel felé ment haza. Felesége és gyermekei aludtak, amikor belépett szobájukba. Csendsben elővette a szekrényéből revolverét és közvetlen közelből lötte őket. A lövések zajára előrohantak a szomszédok, de Froleat nem sikerült elfogniok. A szerencsétlen ember az állomásra rohant és a vonat elé vetette magát, amely végzett vele.

KÖZGAZDASÁG

Az üzletek karácsonyi zárórája

A bucaresti kereskedelmi és iparkamara beadványt intézett a munkaügyi minisztériumhoz, amelytől azt kérte, hogy december 22-én, 23-án és 24-én délbén is nyitva tarthassanak az üzletek, este pedig kivétel nélkül nyolc óráig zárjanak. Ugyanakkor más kereskedelmi érdekképviseletek szintén hasonló kérvényekkel fordultak a munkaügyi minisztériumhoz.

Bucaresti jelentés szerint a munkaügyi minisztérium azzal a tervvel foglalkozik, hogy december 31-ig a kereskedők számára engedélyt ad, hogy minden este egy órával később zárhassanak. Valószínűnek tartják, hogy ugyanannak a rendeletnek értelmében karácsony harmadnapján zárva kell tartani az üzleteket. Végleges határozatot azonban ebben a kérdésben

még nem hoztak.

A bucaresti kereskedelmi és iparkamara kérvényében megemlíti azt is, hogy december 31-ig az üzletek délbén nyitva tarthassanak és az alkalmazottak rotáció utján kapják az ebédszünetet. Ami az élelmiszerüzleteket illeti, ezekkel kapcsolatban a bucaresti kereskedelmi és iparkamara azt kérte, hogy ezek december 31-ig mindennap este 9 óráig tarthassanak nyitva.

Ami a közhivatalokat illeti, ezek december 23-án, csütörtökön függesztik fel tevékenységüket és december 28-án kezdik meg újabb a munkát. December 31-én, pénteken délbén újabb közhivatali szünet kezdődik, amely hétfő délig tart.

A becslés utján való adókiivetés módozatairól tárgyaltak a pénzügyminisztériumban

Az 1936. évi adókiivetéssel kapcsolatban a pénzügyminisztériumban a becslés utján való adókiivetés módozatait is tárgyalták. Ismeretes, hogy azoknak a kereskedőknek és iparosoknak adóját, akik nem vezetnek szabályszerű könyveket vagy egyáltalán nem vezetnek könyveket, becslés utján állapíthatjuk meg. Ilyenkor a forgalom és a védelmezett jövedelem közötti hányadot veszik figyelembe, de ez vidékek szerint más és más. Eddig ezen arányszámok igen nagy eltéréseket mutattak.

Voltak vidékek, ahol két százalékot és voltak vidékek, ahol 15 százalékot jelentett ez az arányszám. A pénzügyminisztérium úgy határozott, hogy utasítást fog kiadni arra nézve, hogy ez az arányszám miként állapítandó meg.

Most készül az utasítás arra nézve, hogy a részvénytársaságoknál és egyéni cégek-nél miként történjenek az előzetes helyszíni szemlék. A pénzügyminisztérium utasítást fog kiadni, hogy ezeket az elő-

zetes szemléket a legnagyobb figyelemmel megfelelő tapintattal kell végrehajtani, de mindenesetre a legpontosabban, úgyhogy azok alapján az adókiivetést igazságosan lehessen megajteni.

Elvben úgy határozta a minisztériumban, hogy január közepén már megkezdik az előmunkálatokat a részvénytársaságok és a nagy egyéni cégek vagyis mindazon kereskedelmi és iparvállalatok adófizetésére vonatkozóan, amelyeket a speciális bizottságok ugynevezett évi kiivetéssel adóztatnak meg.

Minthogy az ingatlanoknak adózás szempontjából való összeírása csak 1938, vagyis a jövő jövő év végén fog megtörténni, új utasítás készül arra nézve, hogy a mezőgazdasági épületadókat az 1933-ban megállapított bérterékek alapján vigyék át a következő esztendőre is, vagyis ez az adó csak a jövő évi költségvetésben, 1938—1939-ben fog változni, ezidén nem.

Ármokszimalizálás helyett

a szabad versenyt és a kartellek ellenőrzését javasolja
Buciuu miniszter

Buciuu kereskedelmi és iparügyi miniszter a kormány gazdasági bizottságának szombati ülése után magához hivatta a sajtó képviselőit és előtűtt a kereskedelem és ipar körét érintő fontos közgazdasági kijelentéseket tett.

A miniszter nyilatkozatában bejelentette, hogy a Petrofina-társasággal a tárgyalások oly megegyezéssel értek véget, mely az állam számára jelentékeny előnyöket biztosít. Így már a legközelebbi év májusától kezdve az egy évig tartó időközben az állam 180—200 millió lejfel többhöz jut, mint a megelőző években. A szeződés egyben azt is biztosítja, hogy most, amikor a petróleumtermelés nem képes annyi nyersanyagot nyújtani, mint eddig, az állam abba a helyzetbe kerül, hogy a hazai petróleumfinomítókat elláthatja nyers petróleummal.

A külfölddel való kereskedelemre nézve kijelentette a miniszter, hogy a maga részéről azért harcol, hogy

a külkereskedelem formalitásait lehetőleg lecsökkentsék

és azt minél egyszerűbbé tegye. Több alkalommal tárgyalt igen hosszasan a kontingentálási bizottság vezetőivel, de azt be kellett látnia, hogy ilyen eleveben vágó módozást nem létesíthet máról holnapra, hanem a kérdéseket apróra tanulmányozni kell előbb. A kontingentálásról az a véleménye alakul ki, hogy az nem lehet irányítója a közgazdasági életnek, hanem csupán ellenőrzés a célja, annak ellenőrzése, hogy minél nagyobb pontossággal hajtassanak végre a külállamokkal kötött kereskedelmi szerződéseink. Eppen ezért az a terve, hogy egy külön ellenőrző szervet fog létesíteni, mely kizáróan arra vigyáz, hogy miként hajtatnak végre a külfölddel való szerződéseink. Ez a szerv a kereskedelmi és iparügyi minisztériumban fog dolgozni tagjai lesznek a külügyminisztérium, a pénzügyminisztérium, az ipari és kereskedelmi minisztérium, továbbá a Nemzeti Bank megbízottai. Mindegyik tagnak külön és együttesen az lesz a feladata, hogy vizsgálja, miként

teljesítettnek a kereskedelmi, a fizetési szerződések és biztosítani a vonatkozó rendeletek szabályos alkalmazását.

A kompenzációs rendszerrel a miniszter azt mondotta, hogy az nem vált be,

kivéve egynehányat. Így például a sikeres kompenzációk közül megemlítette a Zernesti papírgyár nacionalizálását, ami kompenzáció utján volt lehetséges és amit igen szerencsésnek tart. Felsorolt néhány szükséges és fenntartandó kompenzációs ügyet, melyek nélkül bizonyos kivitelek nem jöttek volna létre. Így például csak kompenzáció révén sikerült a sonkának és a cukornak az Egyesült Államokba való kivitelét biztosítani.

Az áratokat magasaknak tartja — mondotta, — de nem tartja szerencsés eszköznek az árat leszállítására a maximalizást. Aminek döntő bizonyítéka a közelmúltban többek között az is volt, hogy a fa árának maximalása után nem volt fa, nem volt olcsóbb fa, de mikor ez megszüntette a kormány, volt fa elég, és pedig lényegesen leszállott. A szabad verseny híve, mert azt tartja a legjobb és egyetlen árképzésmódozatszernek, ám a kartellek árait továbbra is ellenőrzik és egyébként is ellenőrzik az áratok az árdarabítási törvény szempontjából.

Textilgyár, szövőipar. Minden szakkönyv és folyóirat, minden nyelven Lepagean Cluj. Közölje mit kíván, milyen nyelven ért és megkapja Lepageától a megfelelő szakjegyzéket. Cím: Lepage Cluj.

Kereskedelmi és iparkamara közleményei

Különléte árlejtések

Az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy Egyiptomban az egészségügyi minisztérium részére szükséges gyógyszerek szállítására árlejtés lesz. Ajánlatokat 1938 január 29-ig lehet beadni, bővebb információ a kamarák bucaresti központjánál, valamint a bucaresti egyiptomi konzulátusnál Str. Cobălcescu Nr. 1. szerezhető be.

Legkésőbb 1937 december 28-ig árlejtés az egyiptomi állam nyomda részére szükséges nyersanyagok szállítására és legkésőbb 1938 január 31-ig 4500 tonna aszfalt szállítására. Bővebb információ a kamarák bucaresti központjánál, valamint a bucaresti egyiptomi konzulátusnál, Str. Cobălcescu 1 szerezhető be.

Macarie Boiciuc Divizia Községből jüdetu Alba, eladásra ajánl körülbelül 6000 gr nyers ricinusolajat kgr-ként 32 lejés árban, franciá államás Culevea. Ajánlatok a fenti címre küldendők.

Minden vevő
ajándékot kap

24 db valódi
alb tén 495 lej
evészkező...

CLUJ VIS-A-VIS
CU POSTA

Terru fogad cs

Isafoelona, december 22. hogy a tegnap éjszaka közoktatásiügyi miniszter városának bevétel közleménye szerint tegnap kormánycsapatok rőszak terét és éjféli pontjában voltak. A feleket szennvedtek. Este sági csapatok meghő részét és nyugati negy felkelők az éjszaka be visszavonulásukat.

Mig kormányrésztől elfoglalását, addig állítja, hogy a város csapatainak birtokában sen ellenállnak. Ugyane köztársaságiak veszte alatt mintegy tízezerre Salamancától tegnap

Uránia Mozgó

operett, fősz

Az olasz adni szom

„Olaszország meg

London, december 22. felszólalt Winston Churchill arra, hogy meg van e met és francia államfe eszmecserékkel, amely német-angol megértés nyújtottak a francia-an hangsúlyozására. A viszonyunk a francia flotta erején alapszik, Népszövetségből senki nyugtalanítson, mert „Olaszország megszeg teletett A gyarmatokat illetőleg

Egy tehe

Haldokol

Cluj, december 22. (A tyos szerencsétlenség tő késő esti órákban. A red tehérgépkecsija, a rmester vezetett, ny enesöl jövet, a Monc nellett elgázolta a s gyekvő Parvu Josif kö estelenül járt rendő szennvedett és ezenkívül ballába és hátgerince is vezető a szerencsétlenség jobban elveszítette ural fölött és belerohant a autobuszba. Szerencsére volt súlyos természetű, ilő két utas kisebb zuz a karambolt. Az életves rendőrt a mentők a sobe tották, ahol nyomban végre rajta, de életben remény sincsen. A Jacob komiszár és a gá tól kiküldött főhadnagy

Str. N. Jorga (volt 2

Terruel lakossága lelkesen fogadta a győztes kormány-csapatok bevonulását

Salamanca még mindig cölö

Barcelona, december 22. A Havas jelenti, hogy a tegnapi éjszakai minisztertanácsban a közoktatásiügyi miniszter bejelentette Terruel városának bevételét. A köztársaságiak közleménye szerint tegnap délután 4 órakor a kormánycsapatok rohammal bevették a Brikák terét és éjfélkor már a város központjában voltak. A felkelők óriási veszteségeket szenvedtek. Este 7 órakor a köztársasági csapatok meghódították a város déli részét és nyugati negyedeinek egy részét. A felkelők az éjszaka beálltakor megkezdték visszavonulásukat.

Míg kormányrésztől megerősítik Terruel elfoglalását, addig a salamancai rádió azt állítja, hogy a város még mindig Franco csapatainak birtokában van, amelyek hőiesen ellenállnak. Ugyanezen jelentés szerint a köztársaságiak vesztesége itt három nap alatt mintegy tízezerre tehető.

Salamanca-ból tegnap este azt közölték,

még, hogy a felkelők Terruel körzetében visszaverték az ellenséget és három ellenséges tankot összetörték.

A Havas ezzel szemben megállapítja, hogy miután a köztársasági csapatok tegnap este meghódították a Palaza de Torost, az utolsó terrueli védőerődítményt, bevonultak a városba, ahol a lakosság meleg fogadtatásban részesítette őket.

A Havas jelentése szerint Miaja tábornok Terruel elfoglalása után a keleti vidék biztosítva van a felkelők támadásai ellen. Terruel elfoglalása nemzetközi fontosságú győzelem.

A DNB jelenti Barcelonából, hogy a köztársasági munkügyi miniszter elrendelte az összes 18-50 éves koru férfiaknak, akik elsővonalbeli haditevékenységre alkalmatlanok, front mögötti segédszolgálatra való beosztását.

Uránia Muzgó Karácsonyi ünnepek alkalmával bemutatja:

Boris Karloff
aktuális filmjét:
Kinai banditák
izgalmas kalandfilm a mai Kinából.

Ma: **INCOGNITO**
operett, főszerepekben: **GUSTAV FRÖHLICH** és **HANSI KNOTECK.**

Az olaszok Németországnak akarják adni szomáliai birtokuknak egy részét

„Olaszország megszegte összes kötelezettségeit“ — mondotta Churchill az alsóházban

London, december 22. Az alsóház ülésén felszólt Winston Churchill, aki rámutatott arra, hogy meg van elégedve az angol, német és francia államférfiak között lefolyt eszmecserevel, amelyek kimélyítették a német-angol megértést és újabb alkalmat nyújtottak a francia-angol szolidaritás kihangsúlyozására. A Franciaországgal való viszonyunk a francia hadsereg és az angol flotta erején alapszik, Olaszország kilépése a Népszövetségből senkit nem szabad, hogy nyugtalanítson, mert

„Olaszország megszegte minden vállalt kötelezettségét“.

A gyarmatokat illetően, „ha azoknak visz-

szadása szóba jönne, egyenlő részben kell áldozatokat hozni mindenki javára és nem elszigetelten“ — fejezte be beszédét Churchill. A párizsi l'Ouvre jelentése szerint diplomáciai körök tudni vélik, hogy római kormánykörökben több nap óta arról beszélnek, miszerint Olasz-Szómália egy, az Indiai óceán felőli részét átengedik Németországnak. Ezáltal akarnak nehézségeket okozni Franciaországnak és Angliának a világháború véleménye előtt, kihangsúlyozván, hogy Olaszország nemesen viselkedik. Egyidejűleg kifizetik a fasiszta állam által eszközölt óriási adósságokat.

Egy teherautó elgázolt egy tüzer-katonát

Haldoklója szállították az elgázolt katonát a klinikára

Cluj, december 22. (Az Uj Kelet tud.) Súlyos szerencsétlenség történt kedden este a város esti órákban. A kolozsvári 3. műszaki red tehérgépkocsija, amelyet Cojocariu Gh. armester vezetett, nyolc óra után Szász-fenesöl jövet, a Monostoron levő Kálvária mellett elgázolta a szolgálatból hazafelé igyekvő Parvu Josif közrendőrt. A szerencsétlenül járt rendőr koponyaalapi törést szenvedett és ezenkívül még nyakcsigolyája, ballába és hátgerince is eltört. A gépkocsivezető a szerencsétlenség következtében még jobban elvesztette uralmát a kormánykerék fölött és belerohant a közelben várakozó autobuszba. Szerencsére az összeütközés nem volt súlyos természetű, úgyhogy az autóban ülő két utas kisebb zúzódásokkal uszta meg a karambolt. Az életveszélyes állapotban levő rendőrt a sebészeti klinikára szállították, ahol nyomban műtétet hajtottak végre rajta, de életbenmaradásához semmi remény sincsen. A baleset ügyében Pop Jacob komiszár és a gázoló őrmester ezredéből kiküldött főhadnagy folytattak vizsgálá-

tot. Az őrmestert azonnal letartóztatták és átadták a katonai ügyészségnek. A szerencsétlen sorsu rendőrnek úgy látszik végzetes volt az autószerencsétlenség, mert néhány héttel ezelőtt a Regina Maria utcában kísért a CFR autobuszból. Ekkor olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy heteken át kezelték.

Kommunista összeküvés Paraguayban

Asuncion, december 22. A rendőrprefektura hivatalos közleménye szerint a kommunisták ma megkísérelték hatalmukba keríteni a paraguayi hadügyminiszteriumot. A kísérlet nem sikerült. A kommunista összeküvés, akiknek élén Esztigarríbia volt őrnagy állott, rövid harc után visszavetették. Az őrnagy a harcban elesett.

VOILE DE SOIE

Tökéletes harisnya színes sarokkal legújabb kreáció.

Ajándékozzon **ADESGO** harisnyát, ez a legmegfelelőbb karácsonyi ajándék.

ADESGO

HARISNYA
tökéletessé teszi a női eleganciát

- 501** MÁTÁSÉ NATURAL
Szebb és tartósabb, mint bármely külföldi harisnya.
- 105** ULTRAFIN
Estélyi ruhához.
- 57** PÉRI
Vékonyabb a pókhálónál is
- 57** TROPIC
Vékony és tartós harisnya.

Szélsőbaloldali összeküvést lepleztek le Tokióban

Japán rövidesen hozzálát az elfoglalt kínai területek természeti kincseinek kiaknázásához

Hivatalosan jelentik Tokióból, hogy 370 szélsőjobboldali izgatással vádolt személyt tartóztattak le, akik között van a Kato proletárpárt elnöke is, aki egyben a parlamenti ellenlélek vezére. A letartóztatottak, — mondja a közlemény, — veszedelmesek, mert a japán katonák körében izgatnak nemcsak Kinában, de Japánban is igyekezve a hadsereg ellenőrzését megszervezni. Forradalmat akartak kibombantani az 1935-ben Moszkvában összeült kommunista internacionálé utasításainak megfelelően.

Sanghai, december 22. A Domei iroda jelentése szerint Hangau közelében 12.000 főnyi csapatot tettek partra azzal a céllal, hogy megkíséreljék elvágni a Hongkong-Kanton vasutvonalat, mely az angolokra nézve igen nagy jelentőségű esemény lehet. Ugyancsak a Domei közli, hogy japán politikai körök véleménye szerint a japán hadvezetőség Kanton és Csingtau elfoglalása után beszünteti további hadműveleteit és igyekszik Kinával a meglevő katonai eredmények alapján békét kötni.

Pekingből jelentik, hogy a japán szakértők kísérik az észak-kínai japán haderőket. Céljuk felülvizsgálni a racionális kiaknázás lehetőségeit Kína természeti kincseire vonatkozó-

lag. A tokiói acélművek fiókot létesítettek Pekingben.

Sanghai japán körökben azt állítják, hogy Csang-Kaj-Sek marsall legidősebb fiát, aki nemrég tért vissza Moszkvából, kinevezték a külső-mongoliai hadsereg parancsnokává. Csang-Kaj-Sek fia rövidesen 100.000 katona élén érkezik Hankeuba.

Külföldi diplomáciai körökben azt állítják, hogy Hasimoto ezredes, az Uhu-vidéki japán csapatok vezérét, ahol az ismeretes nemzetközi viszályok voltak a napokban, megfosztották parancsnoki méltóságától.

A Daily Mail jelenti Washingtonból: A cáfoiak ellenére, politikai körökben azt állítják, hogy a Csendes-óceáni flottának San Diegoba való összehozását kapcsolatba kell hozni annak közeli távol-keleti utjával.

Tokió, december 22. A japán kormány Moszkvában tiltakozását jelentette be több japán alattvalónak az orosz hatóságok által történt elfogatása miatt.

— Márpe Lanefes teadélután. Mult hét vasárnapján tarolta meg szép anyagi sikerrel a Márpe Lanefes csendes teadélutánját Hisch Mórné rendezésében.

STERN-féle ort. kóser vendéglő Nagyváradon

Str. N. Izga (volt Zólfra ucca) 19 Országoserte emémet kiltlő konyha, szoid árak, tlyelmes kizolgála

Lakodalmakra és bákkettar kiltlő nagy tarom

ארטה. כשר

zatairól
ban
yobb figyelemmel
végrehajítani, de
sabban, úgyhogy
tést igazságosan
a minisztérium-
n már megkezdik
szvénytársaságok
vagyis mindazon
alatok adófizeté-
ket a speciális
évi kivetéssel
nak adózás szem
csak 1938, vagy-
fog megtörténni,
éve, hogy a me-
at az 1933-ban
alapján vigyék
is, vagyis ez az
ségvetésben, 1938
ezidén nem.

ett
lavasolja
ni, a fizetési szer-
matkozó rendeletek
ndszeréről
hogy az
például a sikeres
ittette a Zernesti-
ami kompenzáció
it igen szerencsés-
szükséges és fenn-
letet, melyek nél-
jötték volna létre.
ció révén sikerült
az Egyesült Álla-
stani.
artja — mondotta,
és eszköznek az
imálást. Aminek
ultban többek kö-
ának maximá-
m volt olcsóbb fa,
a kormány volt fa
szállott. A szabad
rtja a legjobb és
zernek, ám a kar-
enzőzik és egyéb-
tat az árdágitási

nden szakkönyv és
epagenál Cluj. Kö-
alven ért és meg-
elő szakjegyzéket.

**vevő
t kap**

95 lej

BOR

December 23.

vidám zene, lemezzeladás, hírek. 10: Hírek. 15: Előad. 19.50: Felolvasás. 21.15: Rádió. Aurel tenorral. 22.30: zene. 23.00: Hírek. 14.30: Sz. 17.15: Karácsonyi Hírek. 18: Előadás. 19.10: A kamármadár. 19.30: Zenekar. 20.15: „A gyermek” kar. 20: Hírek. 22.55: Baraját műveiből. 23.30: 23.55: Hanglemezek.

19.10: Hangnyelvoktatás. 20.30: 25: Kávéházi zene. 12.25: Parasztszene. 17: Zongor. 19: Diakénekkar.

RŐ

bő választék ebéd- kóser italok minden vendégülben

Károlyne vezetésével. 37.

li, sonka, nyelv, sz. ható Menyász Károly bodegájában

rosszul készült ruhák. délutáni és este. és Filöp divatszalon. Berde 2. szám, I. em.

akár rossz, akár jó. Legjobb teszi, ha férfi és nő divatszalon. 2. szám, I. emelet. szakkörök alkalm. szünek.

6-7 szint, két 500. 40.000 üzemképes. „Crater” Dumbr.

megvétele. Cim a ki-

1. TABLA. tesztelés kivételben, 1. személyes 250 lej. Meg. amot kérek. BOROS

ak vásároljon „Komp. 1 drb. Szent László fogpasztát, 1 doboz pu. 5 lejért. „Heinrich” Memorandumul 4.

gyra vásároljon gyári. le finom fantázia illa. 3 és 30 lej. „Heinrich” ndulul 4.

restünk a Str. Regina. amul és Reg. Ferdinand. sítésére. „Heinrich”

dókház bájára ocsó. b Adler zsidó cukrász. d 18.

Diszfémdobozban 1. nder, 1 drb toalettsap. h szappangyár leraka. ulul 4.

szég határában (jud. ég 600 drb vasuti talp. vel. Cim: Ciortea Petre. ur.

räulein zu zwei Kinder. e welche auch in der. ift. Adresse: Parkas

„MOTT”-sarok

*Kár, kár Varga Pál,
Hogy nem MOTT-ot ittál*

HIREK

— Csütörtök délelőtt kezdődik a köztisztviselők karácsonyi szünete. Bucurestiből jelentik: A miniszterelnökség közli: A köztisztviselők statutumának megfelelően a hatóságok csütörtökön, 23-án délután 13.30 órakor veszik ki karácsonyi szünetüket, amely december 23-án délután 4 óráig tart.

— Január nyolcadikán vonulnak be az orvosok. Bucurestiből jelentik: A második sorozatbeli orvosokat, akik katonai szolgálatukat vidéken töltik, 1938 január 10-re rendelték be a felügyelőséghez, hogy megkapják beosztásukat.

— December 28-ig tart szünetet a bucuresti tőzsde. Bucurestiből jelentik: A bucuresti tőzsde ma déli 1 órától megkezdte a karácsonyi szünetet. A tőzsde december 28-ig tart vakációt.

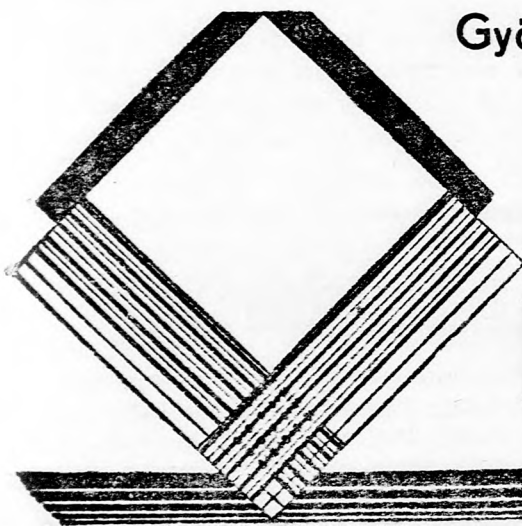
— Folytatódnak a hadfelszerelési tárgyalások. Bucurestiből jelentik: Az ipar és kereskedelmi minisztériumban újabb étekezlet volt a hadfelszerelési ipar ügyében. Bujoiu mérnök az állami gyárak mellett felállítandó hadianyagosztályok kérdését tanulmányozza.

— Vasuti szerencsétlenség. Medgyes mellett. Bucurestiből jelentik: A medgyesi állomáson egy csomagszállító szerelvény és egy tolató mozdony összeütköztek. 4 vasutas súlyosan megbesült.

— Február 28-ig lehet beváltani a régi pénzérméket. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium rendeletileg február 28-ig tola ki a régi ezüst pénzérmek beváltásának határidejét.

— Rendezik az elmaradt kivélti prémiumokat. Bucurestiből jelentik: A mezőgazdaságiügyi minisztérium rendkívüli hitelt bocsájtott ki 19.421.870 lej összegben, amit az 1931 és 1932. évi kivélti jutalmak hátralékának rendezésére fordítanak. A kifizeléseket a pénzügyigazgatóságok fogják eszközölni.

— Enescu Newyorkban. Newyorkból jelentik: Gh. Enescu, a világhírű román hegedűművész és neje ideérkeztek. Enescu kiszállásának időpontjában a newyorki rádióálló más a román szimfóniát játszotta hóolata jeléül. Enescu első amerikai hangversenyeire teljesen elkelték a jegyek.

Gyönyörű zsebkendők

Sok színben és minával, valamint fehérek — ez a Pyramid I Minőségük felülmúlhatatlan, áruk pedig nem nagyobb mint másoké. A védjegy rajta van minden Pyramid zsebkendőn.

Lei 492.—
1 doboz
12 darab
darabja
Lei 41.—

PYRAMID
ZSEBKENDŐK Reg.

— Meghülésné és nátházsnál, torokgyulladásnál és mandulalobnál, idegfájdalmaknál és szaggatásnál reggelként egy pohár természetes „Feenc József” keserűviz nagyon jól tesz, mert a gyomorbélcsatornát alaposan kitisztítja és méregteleníti, azonkívül pedig jó emésztést és fokozott anyagcserét biztosít. Kérdezze meg orvosát.

— Amerikában meggyilkoltak egy híres filmszínészt. Hollywoodból jelentik: Ted Healy filmszínész, aki kómikus szerepeivel tett szert nagy népszerűsége az Egyesült Államokban, meghalt. A rendőrség feltevése szerint meggyilkolták. A halottkém nem volt hajlandó aláírni a természetes halál megállapításáról szóló bizonyítványt.

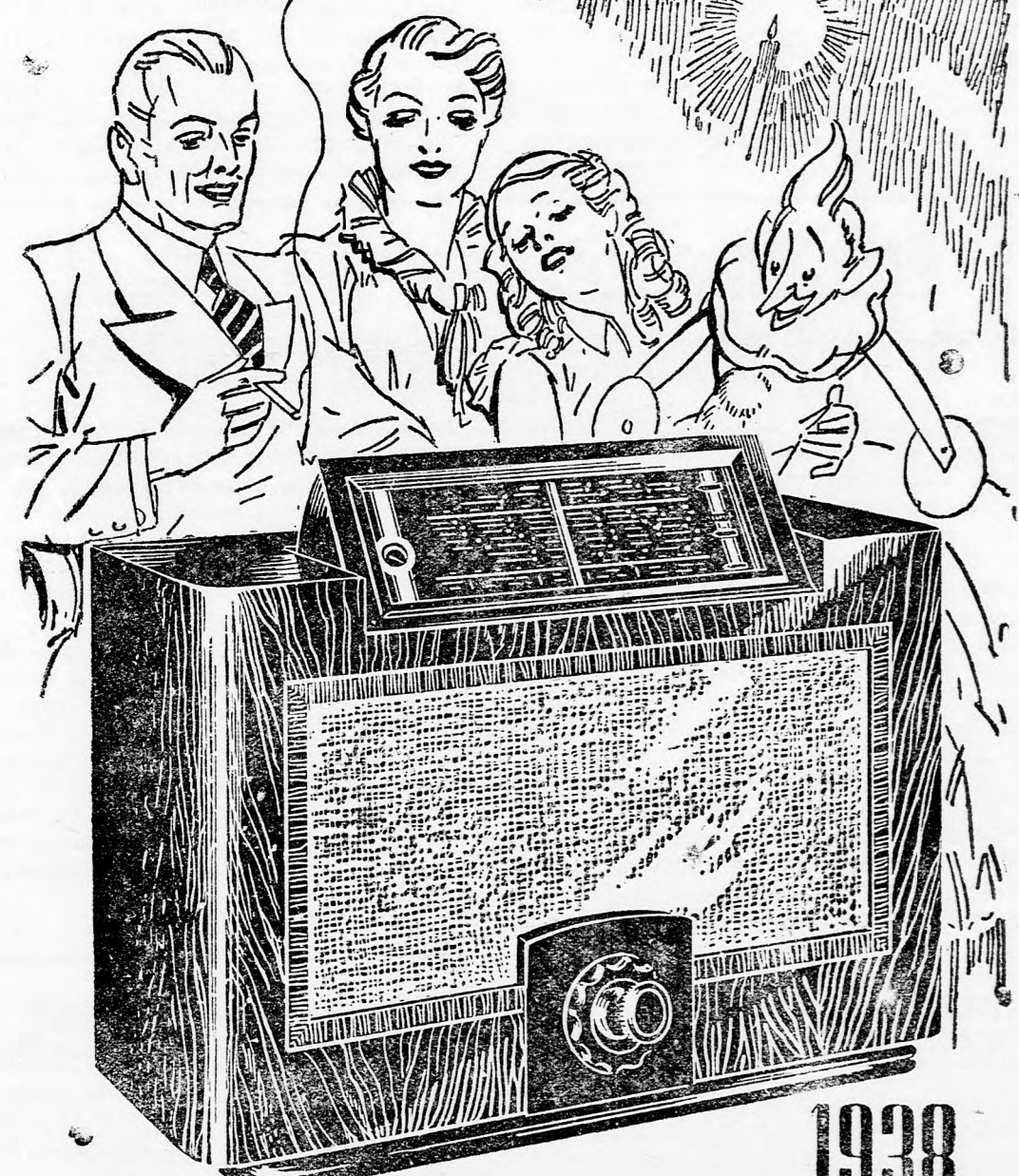
TESTA
A legbiztosabb hülés ellen.

— Francia katonai szakértőbizottság megy Londonba. Londonból jel.: Pierre Cot francia légügyi miniszter látogatásával kapcsolatban közlik, hogy rövidesen francia szakértőbizottság érkezik Londonba, hogy az angol repülőgépgyárak munkarendszerét tanulmányozza. A látogatás célja egyuttal a két ország vezérkarainak együttműködését szorosabbá tenni.

Megnyit **BUCURESTIBEN** a nagy „**Gociman**” szálló
Bul. Dimicu Galescu 29, a Gara de Nord-nál (érkezési oldal). A legmodernebb komfort és abszolút szerény árak. Tisztviselőknek és utazóknak 20% kedvezmény.

Az ünnepekre a legjobb ajándék.

1938
PHILIPS
Szimfonikus Széria
RADIO
FELSZERELVE A HÍRES VÖRÖS PHILIPS MINIWATT LAMPÁKKAL

Az összes típusok kaphatók az **ELECTRICA-nál**
CLUJ, Piata Unirii 28.

UJ KELET Legújabb hírek

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

politizálni veszélyes, kelletlenül jóval többet turkálnak a magánélet eseményeiben. Van azonban, egy másik rétege a japáni újságíró társadalomnak, mely azután sokkal magasabb közbecsülésben áll, mint Európa, vagy Amerika bármely országában az újságíró. Ezek a nagylapoknak úgynevezett vezérkarához tartoznak. Számuk körülbelül egész Japán területén ezer-ezeröttszáz emberre tehető. A nagy japáni lapokban csak a vezérkarhoz tartozó újságírók cikkei jelenhetnek meg aláírással. A többi hiranyag szürke, néha két-három sora, nyolc-tíz ember munkájából tevődik össze. A vezető újságírók között harmincévesnél fiatalabb emberrel nem találkozottam.

Mindent összevéve, a szerkesztőségnek ez a nagy taglétszáma arra szolgál, hogy a lapok minél pontosabb és minél gyorsabb hírszolgálatot kapnak. A béérkező jelentések a különböző osztályfőnökök kezébe futnak össze, akik azt a jeles szakember-szerkesztő gondjaira bízják, hogy abból rövid, tömör és irodalmilag is tetszetős jelentést, hírt, vagy cikket formáljanak.

Tehát az író újságírók, akiket a közönség nem lát, elég nagy becsben élnek Japánban. Fizetésük a japáni viszonyokat tekintve, még az amerikai nagy honoráriumokkal is versenyeznek. Az Osaka Mainichi szerkesztőségében például több mint nyolcvan olyan ur ül, akinek havi fizetése és reprezentációs költsége kétszer annyi, mint bármelyik japán tábornoké. A japáni lapok, ha kiküldenek egy újságírót nem itakarakoskodnak. Fantasztikus összegekről szóló hitelleveleket dugnak a zsebükbé és ha jól teljesítette a megbízatást, akkor nem nagyon ellenőrzik, — az elszámolást.

Ezer éneklő szedőmunkás a nyomdában

Egyedül Tokióban tizenhét újságíró klub virágzik. A központi újságíró egyesületnek pedig több, mint ötven újságíró klub tagja van.

A Japán újságokat japáni jelekkel írják. Ez az európai számára szinte megtanulhatatlan írásmód hallatlan kézügyességet és szellemi koncentrációt kíván. A japáni gyorsíró nem külön írásmódot tud, — hanem tényleg gyorsan író ember. Ezért a szerkesztőségbe befutó híreket öt soronként más-más „gyorsíró” veszi át, azért, mert a kapott anyagot nem diktálhatja géphe. Azt még egyszer szépen, kaligrafikusan le kell írnia, hogy a nyomdába mehessen.

A japáni nyomda! Az még csak a látszólagos feletlenség csimborasszója! Másfél-ömeletes szedőállványok mellett, — mint nálunk a festők, amikor a ház külsejét pingálják — hintaszéni kis székben fel és le csuszálnak a nyomdászok és úgy keresgélnek a negyven ezer szöveg közül a szükséges betűtípust. Hogy el ne felejték a keresendő szó képét, állandóan énekelnek. Tesék elképzelni, hogy ez az ezer ember zümmög egy ilyen székteremben. Az alatta fekvő helyiségben harminchat rotációs dübörög és a feletük emelkedő felhőkarcolóban ezernél több újságíró löt-fut, telefonál, izgul, s közben ha kell, naponta ötször is felzeng a japáni rikancsok csengője az utcán s jelzi a külön kiadást. Nem nagyon tévedek, ha azt hiszem, hogy most a nagy események idején a nagy lapok naponta tíz-husz kiadást adnak. Hiszen a díjbirkózások idején is megtették, hogy óráról-órára külön lapot nyomattak. Most Japán sokkal nagyobb birkózásban vesz részt. (W. G.)

Előadás közben kigyulladt a bukaresti Tanase-színház

Bucuresti, december 22. Ma este negyed tizenegy órakor hatalmas tűz ütött ki az Erzsébet boulevardon lévő Vox varieté-színházban, ahol Tanase társulata tartott bemutatóelőadást. A tulzsuftolt teremben több, mint 1500 néző tartózkodott. Tanase prólogusánál, abban a pillanatban, midőn Tanase ezeket a szavakat mondotta: „Jóévtvágyat a Tanase revühöz” hatalmas lángnyelvek csaptak fel a színpadon. Leírhatatlan pánik keletkezett a publikum körében és az emberek hanyatt-homlok menekültek a kijárat felé. A szerencsétlenségben még szerencse volt, hogy a színháznak számos kijáratát léven, a közönség elég gyorsan tudott kiözönlenni az utcára. A zenészek, művészek és főként a művésznők hiányos ruhában, mezíteláb voltak kénytelenek menekülni, szivertépő jajveszékélés közepette. Az Erzsébet

boulevard mozinyegyede percek alatt megtelt füsttel és a tüzoltók megérkezésekor már az egész Vox-palota lángokban állott. A tüzoltók órási erőfeszítéseket tettek és a főváros összes kerületeinek tüzoltóapparátusait a tűz színhelyére koncentrálták. A rendőrség és csendőrség azonnal kordont vont az égő palota köré.

Lapunk zártakor a tűz még tart. Attól félnek, hogy a lángok átsapnak a szomszédos épületekre is. E pillanatban még nem lehet tudni, hogy a katasztrófának vannak-e halálos áldozatai. A könnyebben és súlyosabban sebesültek száma valószínűleg igen nagy. Főként atól tartanak, hogy a karzatok publikuma nem tudott idejekorán kimenekülni az égő épületből. A tűz oka minden valószínűség szerint rövidzárlat.

Január 17-én ül össze a Népszövetség tanácsa

Genf, december 22. A Népszövetség legközelebbi tanácsülését január 17-én tartják meg Irak képviselőjének elnöklése alatt. Az ülésen foglalkozni fognak a kínai kormány beadványával, majd a leszerelési értekezlet összehívásának időpontját határozzák meg.

Katasztrófális hegy-csuszamlás Róma mellett

Róma, december 22. Az éjszaka folyamán hegycsuszamlás történt Civitella di Romagna-ban. A föld három házat elborított. Nyolc család 19 tagja meghalt.

Fordítások bármely nyelven, bármilyen munkák, másolások Dr. Mandel Fordító Iroda Cluj, Memorandumul 24.

Merényletet követtek el a kairói diákok Makram helyettes miniszterelnök ellen

Feszültté vált a politikai helyzet Egyiptomban

Kairó, december 22. Egyiptomban ismét feszült a politikai helyzet. Nahas pasa miniszterelnök einöklétével több óras minisztertanács volt Kairóban, amelyen elsősorban a Makram pasa helyettes miniszterelnök ellen elkövetett támadást tárgyalták meg. A diákok ugyanis körülvették a helyettes miniszterelnök gépkocsiját, kirángatták a gépkocsi-

ből Makram pasát, akit tettelesen is bántalmazták. A pasát rendőrkordon mellett gépkocsin a királyi palotába szállították. A király felajánlotta, hogy ha a mellékajánlatot elvállalja, testőrségével kísérteti el egészen palotájáig. Makram pasa azonban kijelentette, hogy még ha hordágyon is viszik el a palotából, akkor is a főajtón fog távozni.

Általános sztrájk tört ki Párizsban

PÁRIZS, december 22. A francia fővárosban ismét fellángoltak a sztrájkmozgalmak. Most már nemcsak a fémipari szakmában tart a sztrájk, hanem az élelmiszeripar munkásai is sztrájkba léptek. A rendőrség nagy apparátussal lépett közbe, 15 ezer rendőr vonult ki és kiürítette az élelmiszerüzleteket meg szállás alatt tartó sztrájkolókat.

Eltemették Ludendorffot

München, december 22. Ludendorff tábornok koporsóját ágyutalpon a Diszkapu elé vitték. A temetésre Münchenbe érkezett Hitler kancellár és Blomberg hadügyminiszter is, aki a koporsó előtt gyászbeszédet tartott. A gyászszertartáson Hitler kancellár mellett résztvett a német katonai és polgári élet

számos előkelősége. A koporsó mögött, amelyet a hadvezérek csarnokába szállítottak, haladt Hitler kancellár. Amikor a koporsó a hadvezérek csarnokához ért, a zenekara „Sie hatte einen Kameraden” című dalra zendített rá, majd a katonai útegek 19 díszlovást adtak le.

Százezer kínai katona vesz részt az új offenzívában

Sanghai, december 22. A kínai ellenoffenzívával kapcsolatban a Reuter ügynökség jelentése szerint százezer katona áll harcban. A japán csapatok Chang-Pu-Ling városát ostromolják. A kínaiak nagy erődítmények építésén dolgoznak. A Shanghai környékén beköszöntő nehéz tél követke-

tében a kínai menekültek között katasztrófális méreteket öltött a halálozás. Naponta 443 ember hal meg, köztük 371 gyermek. A legtöbben megfagynak az utcán. Az utolsó négy hónapban 40 ezer menekült halt meg.

A palesztinai kormány drákói szigorral bünteti a terrorcselekményeket

Jeruzsálem, december 22. (Havas). A hatóságok tegnap intézkedéseket tettek a legutóbbi terrorcselekmények elkövetőinek megbüntetésére. Taha falut, ahol egy zsidó rendőrt meggyilkoltak, 2000 font-sterling pénz-

bürtéssel sújtották. A hebroni lakosságra 2500 font büntést vetettek ki a városban legutóbb történt terrorcselekmények miatt. A terror elleni harc folyamatban van Észak-Palesztinában, ahol fontos katonai hadműveletek folynak.

A budapesti rendőrség elfogató parancsot adott ki egy párizsi bankár ellen

Budapest, december 22. A budapesti rendőrség rádióközvetítést adott le a világ valamennyi rendőrségéhez László Gyula párizsi bankár kézrekerítésére, aki ellen Budapesten elfogatói parancsot adtak ki. A 33 éves bankár, Déváról került néhány évvel ezelőtt a francia fővárosba, ahol megalapította a Comptoir de Change Vendome bankházat. A budapesti valutarendőrség tudomására jutott, hogy László Gyulának különböző budapesti pénzintézetknél és magánosoknál nagyszámú pen- gője volt, amelyet a magyar fővárosban

tartózkodó külföldieknek folyósított, amelyet azok Párizsban francia frankban térítettek neki vissza. Mivel ez az eljárás magyar valutatörvényekbe ütközik, a budapesti rendőrség elfogató parancsot adott ki a párizsi bankár ellen.

FRATERNITAS Könyv és Lapkiadó Rt. nyomdász Csoi. Strada Barcu 1. Fop 10. Telefonszám: 18-60.

OROSZASAT

Héber szótárak

Manheim — Grosz: Héber-magyar szótár

Manheim: Magyar-héber szótár

Uj Kelet kiadóhivatalában

Cluj, Str. Basca L. Pop 14.

Ngá. RAMASET

Disztor 2

Taxa postala

224715/920.

Telefon: 18-60.

Havonta 110, negyed

éves 600, egészévre

évesre 12, egészévre

szétszét díjazás

KELET a transz

szétszét egyet

Cikkeink utánn

szétszét megjelölés

A Zsidó

Bukaresti le

nyilatko

Meg

CLUJ, dec

lalkozhattunk

lasztások kime

lapunk tegnapi

csak késéssel

lyekkel a fővá

A Lupta a

tet február 17

aki vezeteti a

mely nagyobb

igazolásiának

formációi van

a képviselőhá

ben az esetben

vényhozó test

ben véget ér.

parlamentet.

15-ig. Minden

és a budgetet

életbe.

A Zsidó

A központi vá

los közleményt

a választások

sajtó azonban e

hogy a kormány

hoz szükséges 4

természetes köve

az összes pár

megfelelően

mokm. A

pretálását ille

lapok megegy

mium kiesése

nem ért párt

A választási tő

4. bekezdése ug

ban az esetben

deklarálnak töb

dátumot az ös

porcionálisan a

Zsidó Pártnak

képviselőre van

kérdés, hogy t

mandátumok e

ben elért szav

nik, vagy ped

A bu

A „Viltorul”

sulyozza, hogy

között, mint a

annyi demagóg

kitéve, szükség

lelkiismeretes p

politikai és erk

szervezet ne sz

bele az anarchi

másik oldalról

Mit

A Dreptatea

talosa a követi

„Most a vála

